

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 43.

Ljubljana,
22. oktobra
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2312, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Proslava 1. decembra 1931.

Svim bratskim župama i društvima!

Rezolucijom glavne skupštine Saveza od 29. marta 1931. ustanovljen je dan 1. decembra svake godine kao obavezan sokolski praznik za celo područje Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, kao dan uspomene na rodno i državnog ujedinjenja u kraljevini Jugoslaviji.

I ove godine ima se taj dan u svima sokolskim jedinicama proslaviti najčešće. Svečanost treba i po sadržini i po spoljnjem obliku da potpuno odgovara važnosti tog istorijskog dana i da svojim moralnim uticajem posluži sokolsko-vaspitnim ciljevima.

Ostavljujući pojedinih društva i četama da se u pojedinstinosti prilaze svojim mesnim prilikama, izdajemo u pogledu organizacije i načina proslave sledeća opšta

uputstva:

1. Proslava treba da se sastoji iz:
a) svečane sednice upravnog odbora društva (čete), i b) svečane akademije.

2. Svečana sednica upravnog odbora treba da se održi po pravilu u društvenim prostorijama (sokolani), koje za tu priliku treba naročito ukasiti. Ako prostorije ne odgovaraju, treba sednicu po mogućnosti održati u gradskoj (opštinskoj) kući ili u drugoj kojoj javnoj dvorani, kojoj spoljašnjim uredenjem treba dati sokolsko obeležje. Gostionice i slične lokale treba izbegavati.

Sednica neka se održe svuda, ako je to ikako moguće, u isto vreme i u 11 sati.

Na dnevni red treba da se stavi:

a) Državna himna.

b) Otvaranje sednice od strane starešine, odnosno njegova zamenika.

c) Poslanica I. zamenika starešine Sokola kraljevine Jugoslavije društvi ma i četama.

Poslanicu će preko beogradske radio-stanice društvi ma (četama), koje imaju radio-aparate, pročitati sam I. zamenik starešine; u ostalim jedinicama pročitaće je onaj koji pretpredava sednici.

č) Muzička kompozicija patriotskog karaktera (orkestar, fanfara ili hor).

d) Predavanje o značaju 1. decembra sa gledišta nacionalno-državnog i sokolskog.

e) Deklamacija sa patriotskom temom.

f) Mužička kompozicija svečanog karaktera.

g) Svečano prevodenje sokolske dece u sokolski naraštaj, a sokolskog naraštaja u članstvo. Starešina (odnosno njegov zamenik) drži prigodan govor i prikopčava svakom pojedinom na grudi naraštaju, odnosno člansku značku.

h) Polaganje zaveta novih članova (članica).

i) Mužička kompozicija veselog karaktera.

k) Zaključenje sednice.

3. Tekst zaveta, koji izgovaraju članovi (članice) za starešinom, nalazi se u knjizi »Putevi i ciljevi« strana 36 i 37.

Iza svečanog zaveta pruža svaki član (članica) desnicu starešini i polaže ruku na društvenu zastavu, ako je društvo ima. Zatim svaki član (članica), koji je položio zavet, upisuje svoje ime u naročitu knjigu.

4. Ako su u toku godine održavane sokolske utakmice, pa bi se imale odnosne nagrade razdeliti pobednicima, ima se i ta predaja diploma i nagrada staviti na dnevni red sednice.

5. Svečanoj sednici treba da prisustvuje sve članstvo, naraštaj i deci, a pozvati se mogu i predstavnici vlasti, kao i kulturnih i humanih ustanova i organizacija u mestu.

6. Prilikom otvaranja sednice starašina će se setiti članova, koji su umrli u toku poslednje godine, naročito onih, koji su se istakli svojim radom. Ako je koji član stekao naročiti, vanredno velikih zasluga za društvo, pominjaće mu se ime svake godine.

7. Sokolska akademija održće se po pravilu uveče. Na njoj treba da dode do izražaja, da koje se visine razviju sokolski rad društva (čete) do tога vremena. U program treba metnuti, pored gimnastičkih, i koncertne tačke, koje treba da su na dostojnoj visini, kao i druge tačke u kojima dolazi do izražaja i sokolski prosvetno-vaspitni rad.

Ako se predavanje nebi održalo pre podne, treba ga staviti na program akademije kao 1. ili 2. tačku.

U mestima, gde je sokolsko društvo (četa) tek u početku svoga razvijanja, može se umesto akademije održati sokolska zabava ili selo.

8. Čist prihod od proslave 1. decembra ostaje društvu (četi), koje proslavu pripoveđe. Ako se u okviru proslave pripredi u cilju povećanja prihoda i prodaja kakvih predmeta (utrija, tombola i sl.), neka se u tu svrhu po mogućnosti upotrebljavaju samo predmeti sokolskog značaja (knjige, slike, razglednice i t. d.).

9. Bratska društva (čete) neka se 1. decembra sete i naših pograničnih sokolskih društava i četa. Knjige i novac koji bi se u tu svrhu eventualno sakupilo, treba do 20. decembra poslati Savezu, koji će to onda razaslati kuda treba. Svako, kome je moguće, neka daruje za knjižnice tih društava (čete) barem po jednu knjigu.

10. U mestima gde je sedište župe, a ima više sokolskih društava, preprijeće se da proslava 1. decembra (naročito svečanu akademiju) obave sva društva zajednički. U slučaju zajedničke svečane sednice pretpredavaće joj starešina župe.

11. Bratskim župskim upravama prepušta se da, imajući u vidu specifične prilike svoga kraja, u duhu ovih opštih odredaba izdaju diferencirane propise za svoja društva i čete.

Neka bi i sokolski ovaj praznik i sokolske svečanosti njegovom prilikom svima i svakome pokazali veličinu istorijskog dela, stvaranja jedinstvene naše nacionalne jugoslovenske države, neka bi potsetili svakoga na nadčevečanske napore i pregoleme žrtve u životima i krvni najboljih sinova naše otadžbine, kojima smo iskupili naše oslobođenje i ujedinjenje, i neka bi nas sve uputili da tu tako skupo plaćenu slobodu iskoristimo na svoj kulturni i ekonomski razvitak, na jačanje svih svojih snaga, kako bismo stečeno mogli očuvati i neokrnjeno predati potkoljenjima, koja dolaze.

Zeleni svim bratskim društvima i četama da prilikom proslave 1. decembra postignu što veći uspeh, šaljemo svoj braci i sestrama, narastaju i deci, iskrene i bratske pozdrave.

Zdravo!

Bograd, 19. oktobra 1931.

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

E. Gangl, s. r.
I. zamenik starešine

Ante Brozović, s. r.
tajnik

Dr. Vladimir Belajčić, s. r.
predsednik prosvetnog odbora.

MIHAJLO ARC. CIZERLE, (Zagreb):

Najveća dužnost nacionalne omladine

Na sve strane po svem svetu nastupila je i vodi se sudbonosna borba za budućnost celog čovečanstva. Nije to više borba dvaju filozofskih sistema ili naziranja na svet, već je to borba koja obuhvata čitavu niz drugih pitanja, pitanja koja stoe u najožoj vezi sa životom čoveka u opće, a današnjeg čovečanstva napose.

U toj borbi ili krizi, koja je obuhvatila sve delove sveta i sva polja ljudskog rada i delatnosti, a napose gospodarsko, društveno i kulturno, pojavljuju se pojedinci pa i čitavi pokreti, koji obećavaju spas današnjem čovečanstvu i današnjoj civilizaciji, ako prihvati njihove osnove i metode rada za svoj daljnji život i opstanak. Ti pokreti pojavljuju se u pojedinih državama, ali teže da se prošire i izvan njihovih granica i da dobiju međunarodni karakter, kao što je i kriza i zlo, koje oni misle lečiti, ne samo pojava njihove sopstvene države, već općenita. Doduše, njihova su mišljenja različita o današnjem zlu i nevolji, koja je zavladala svetom kao i o izvrima i uzrocima iste. Pa prema tome su različita i njihova sretstva i način lečenja toga zla, a kojima oni misle pomoći današnjem čovečanstvu. Svi ti pokreti i njihovi vođe hoće, svaki na svoj način, da se bore protiv toga zla, koje danas tiši svet, ali još više oni se bore međusobno. Da samo spomenemo nekoje od tih pokreta, koji u svom radu i delovanju teže da dobiju međunarodni karakter. To su, među tirkim drugim mesijanskim »izmama«, napose fašizam u Italiji, Nemackoj i drugom, pa boljševizam ili komunizam u Rusiji i njegovog delovanja po celom svetu i svim kontinentima. Svi ti pokreti i njihovi vođe, verujući u svoju mesijansku ulogu i poslanstvo, vode grandioznu borbu, da za svoja načela i ciljeve pridobi i odgoje naročito današnju generaciju omladine. Tu se ne žale ni žrtve, ni sretstva, ni napor, da se to postigne. Setimo se samo nedavne borbe za omladinu u Italiji između Pape i Mussolinija. A to nije ni čudo, kad se zna, da danas, više nego ikada pre, vredi ona: Čija omladina — njegova i budućnost.

U toj velikoj borbi za pridobivanje omladine, koliko one sa visokih škola, kao i one sa srednjim, a isto tako i one od fizičkog rada, bilo sa sela, iz tvornica, trgovina, obrta, naša jugoslovenska omladina ostala je srećom od toga pošteđena. Do danas, bar u najvećem delu, naša omladina nije zaražena pogubnim uplivima i razornim idejama od nijednog od tih spomenutih pa ni od drugih »izama«. Ono malo, što je bilo ili što se eventualno gde god očita, nije od nikakvog naročitog upliva i značenja u našem javnom ili narodnom životu. Naša je omladina kao i naš ceo jugoslovenski narod u svojoj zdravoj i konzervativnoj slovenskoj duši odbijao sve te importe za odgoj, koji su mu dolazili izvan i ostao pošteđen od njihovog »spasenosnog« rada i ploda. Bilo je pokušaja, a i još ih je, ali su svi redom propali i propašće. No, ipak, ne smje se time računati i naša jugoslovenska omladina prepustiti samoj sebi i razvoju prilika i dogadaja, jer ono što nije bilo — prepuštajući je samoj sebi — moglo bi biti. Današnje prilike u svetu, a napose one koje deluju i stvaraju istorijsku i sudbonosnu pokretnicu za budućnost čovečanstva, mogle bi delovati i na naše prilike, a osobito na one, u kojima živi, kreće se i radi naša današnja generacija omladine. Ne smemo stoga mirovati ni mi, a nikako ne prvoroditi našeg jugoslovenskog Sokolstva, i verovati u neki dobar ūsud, koji nas štiti od svih zala, koja nam prete. Naši narodni i državni neprijatelji ne miruju. Oni uvek rade i rovare. A pogotovo ne miruju oni, koji hoće da nam iz ruku istrgnu našu omladinu i da je odgoje za svoje tamne i protujugoslavenske ciljeve. Takav imademo, a imali smo ih uvek u našoj sredini. I kao vragom nadahnuti ne mogu oni da se pomire s novim duhom, koji je zavladao u na-

šem narodnom i državnom životu. Dušom slovenske bratske zajednice, ljubavi i jedinstva, kako da nam naude, a osobito im je trn u oku naše jugoslovensko Sokolstvo i njegovo plodonosno delovanje za našu narodnu i državnu stvar. Koristeći se liberalnošću našeg upravog zakonodavstva, a sada i našim novim slobodarskim Ustavom, oni i dalje, ali onako uvijeno, rade upravo nekom histeričkom mržnjom protiv našoj narodnoj i državnoj jugoslovenskoj. Tu im je osobito, kako već rekosmo, trn u oku naše Sokolstvo, o kojem izmišljaju i šire kojekakove glasine, laži i predrasude, samo da od nas odvrate narod, a naročito našu omladinu. Ali o tome, bude li potreba, progovorimo drugom zgodom više i potpis.

Ako je ikada, početkom od svog početka pa do danas, slovensko Sokolstvo, a jugoslovensko napose, imalo težu i sudbonosnu zadaču, to je ima danas: sačuvati slovenskoj zajednici, a jugoslovenskoj napose, zdrav i na-

cionalno svesan narod, oteti ga i zaštiti od upliva, negativnih, anacionalnih i protuslovenskih gibanja i pokreta, koji se danas pojavljuju u najraznovrsnijim oblicima i pod najzvučnijim lozinkama. Naše pak jugoslovensko Sokolstvo napose ima da sav naš narod, a naročito našu omladinu, najodlučnije i bez ikakova prezanja pred budi kime i čime odgaja u ljubavi i odanosti prema svojoj najvišoj narodnoj svetini, prema svojoj ujedinjenoj državi Jugoslaviji, kao i prema svom viteškom vladaru. Danas, kada naše narodno i državno jedinstvo treba više nego ikada pre budnih i neustrašivih čuvara svoga opštanka i svoje budućnosti, ono ih mora naći, a i naći će ih uvek i svakog časa u slovenskim redovima. Svi pokušaji, da se naš narod i naročito naša jugoslovenska nacionalna omladina iznevere svetoj jugoslovenskoj zavetnoj misli jedinstva i slike, razbiće se o čvrste i neprobojne sokolske falange. Jer čuvati to jedinstvo i raditi za njega najveća je dužnost svijetu nas, a to je i naročita dužnost jugoslovenske nacionalne omladine u ovome času, a našeg viteškog i junačkog Sokolstva napose. To je sveti zavet svijetu nas, kojemu se nikada nećemo izneverti.

Omladino jugoslovenska, stupaj u sokolske redove, jer je tu svoje pravo i najdoljnje mjesto!

NANDE KAVČIĆ (Dubrovnik):

Učitelj telovežbe i njegova izobrazba

Od onog vremena kad se telovežba u škole kao obilježan deo nastavnog plana, postalo je pitanje izobrazbe učitelja telovežbe predmetom mnogobrojnih diskusija.

Od Jaha na po danas vodile su se skoro neprestano borbe oko rešavanja ovog teškog pitanja. Oskudica stručno izobrazbenih nastavnika telovežbe vukla se kao neizlečiva bolest iz decenije u decenijevi sve do danas.

Naprednije države, koje su uvek pokazivale puno razumevanja za telesnu kulturu, pokušale su na različite načine popraviti to teško stanje stvari. U tu svrhu se počelo kod njih pridivati posebne tečajeve za učitelje telovežbe i osnovati institut za telesno vaspitanje, a na univerzama se je za telesno vaspitanje ustrojilo posebnu strukturu u vezi sa filozofijom. Ali ni ovo nije bilo dovoljno. U Nemackoj se n. pr. osnovalo i fakultete, na kojima je telovežba postala glavnom struktom, a pored toga bila je osnovana u Berlinu i visoka škola za telesno vaspitanje.

Slični instituti, odnosno fakulteti postoje na univerzama skoro u svim severnim državama pa čak i u Rumuniji i u Mađarskoj. U blizoj budućnosti otvorite se i u Čehoslovačkoj visoka škola za telesne vežbe sa ranjom fakultetom.

Razumljivo je, da se u ovim zemljama, koje pokazuju veliku aktivnost na pedagoškom polju uopšte, telesna kultura razvija i da je postala važnim delom vaspitanja.

Pogotovo posle svetskog rata, koji je ostavio u čovečanstvu strašne traže, oseća se živanjan rad na polju uzgoja. Pojavljuju se novi pedagoški pokreti, koji uzimaju za glavni zadatak harmonično obrazovanje tela i duše, kako bi u demoralisanom svetu zavladao novi čovek. Vrednost telesnog obrazovanja je smatrana dakle jednako velikom kao i duhovnom. Sve sene toga od kakvog je značenja telesno obrazovanje, napredne su države izjed

ROSJAVA-FONSIER ◆ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ◆ BEOGRAD

Svaka nauka širi se iz viših zavoda na niže, sa univerze na srednju školu, i od ove na osnovnu. S obzirom na ovu moraju, dakle, prama ranga škole biti i više ili manje izobrazeni nastavnici. Kod naše telovežbe biva na žalost drugačije.

U osnovnim školama poučavaju telovežbu učitelji, od kojih se traži četiri razreda srednje škole i pet godina školovanja u učiteljskim školama, dakle, lica, koja se kroz nekoliko godina pripravljava za nastavnički poziv i koja steknu za ovo vreme ipak nešto pedagoškog znanja. Na srednjoj školi je međutim dozvoljeno da poučavaju gimnastiku lica, koja o pedagogici uopšte nemaju pojma i kojima je opseg opštег znanja vrlo malen, jer se od čoveka sa 4 godišnjom srednjoškolskom izobrazbom ne može tražiti mnogo. Pretpostavimo da bude takav »nastavnik gimnastike« postavljen na učiteljsku školu, na kojoj je dužan davanati svojim dacima i metodske upute iz svoje struke, gde treba da bude do tančine upoznat sa pedagoškom naukom. Takav nastavnik neće moći vaspitati onog učitelja, kojega danas tražimo za telesno uzgojni rad na šelu.

Zapitajmo se, kakav cilj ima uopšte školska telovežba? Da li se vežba u školama radi toga, da pripremamo mlađe za buduće akrobe? Školska telovežba treba da bude jedan između glavnih faktora vaspitanja uopšte. Sa njom smo dužni razvijati zdrava tela, učvršćavati u njima jake karaktere, sa njom moramo izgraditi novog čoveka, kojega traže svi moderni pedagoški pokreti. Učitelj telovežbe treba, dakle, da bude pre svega vaspitač, kojemu moraju biti poznate i sve nauke, koje su u vezi sa telesnim obrazovanjem (fiziologija, anatomija, higijena, ortopedija, estetika i t. d.). Moramo imati na pameti činjenicu, da je telesna nastava na srednjim školama, na kojima proživljava mlađe najosjetljivije vreme u svome razvoju (pubertet), vrlo teška. Baš kod telovežbe se otvaraju ventili ne potrošene energije, ovde vidiš svog daka u pravom svetu, tu se izražavaju sve strasti, koje pokaziva učenik nesvesno svome nastavniku, koji treba da ga stalno posmatra.

Jedino čovek sa malo većim dužavnim horizontom, kojemu su poznati zakoni psihologije, biće sposoban na osnovu ovih očekivanja razvijati dobre karaktere i sebi stvoriti pravilan način ophodenja sa dacima. Sve ovo traži studija, svestrane naobrazbe.

Učitelj telovežbe mora pratiti razvoj svoje struke kako bi mogao ići uporedno sa vremenom, a za sve ovo treba pratiti i stranu literaturu i izje crpiti što veće daljnje znanje. Učitelj telovežbe sa tako siromašnom izobrazbom nije moguć na srednjoj školi.

Je li, dakle, čudo, da na našim školama telovežba uživa tako malo ugleda. Nekoji profesori a priori gledaju na telovežbu skeptično. U toliko više s ove strane potenciravanja kad se budu nalazili u profesorskim zborovima tako »svetni apostoli« telesne kulture.

Daci viših razreda, koji nadu pogreške i sposobnim profesorima, dobro vaspitačima, načiće u takvom učitelju gimnastike zašljeno lice, na račun kojeg će praviti najkrupnije šale. Na taj način pada ugled ovog staleža, a s njime i ugled telesne nastave uopšte. Nasuprot je dacima učitelj telovežbe sa svestranom izobrazbom i koji ume sa njima postupati pravi ideal, u njemu oni vide svoga prijatelja.

Da li je oskudica učitelja telovežbe zaista tako velika, da se moraju primati u službu lica bez najelementarnijih uslova? Mislim, da bi se moglo naći bolji način za rešenje ovog pitanja.

Ove godine svršilo je u Mariboru i u Ljubljani preko 90 učitelja i učiteljica 6 mesečni sokolski prednjački tečaj. Da li nebi bilo bolje, da prosvetna vlast postavi na srednje škole ova lica, nego da se kvari čitava telesna nastava sa nesposobnim i za ovaj poziv nekvalifikovanim osobama?

Svršavam sa konstatacijom, da se i kod nas neće ovo stanje popraviti dok ne budemo učinili ono, što su učinile već sve napredne države. Treba nam visoka škola za telesne vežbe, odnosno fakultet, u kojem će se vaspitavati profesori telovežbe.

Jugoslovensko Sokolstvo starešini ČOS i Saveza Slovenskog Sokolstva braťu dr. J. Scheineru

Povodom 70. obletnice rođenja starešine Československe obec sokolske i Saveza Slovenskog Sokolstva br. dra. Josipa Scheinera celokupno naše Sokolstvo spontano je manifestiralo svoju veliku ljubav prema velikom bratu jubilaru, kome je odaslalo sledeće brzojavne pozdrave:

UPRAVA SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE.

Beograd: Na sedamdesetu obletnicu dana, kada si započeo svoj život, koji si sav posvetio Sokolstvu i Slovenstvu, vojujući i radeći za velike principe bratstva i slobode slovenskih naroda, primi iskrene čestitke Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Poživio još dugo na korist zajedničke nam misli i nastojanja! Da si nam zdravo, starešino dragi! — Za Savez Sokola kraljevine Jugoslavije: Đura Paunković, zam. starešine, Ante Brozović, tajnik.

SOKOLSKA ŽUPE:

Banja Luka: Danas, kad se širom svih slovenskih zemalja pa i izvan njihovih granica s ponosom spominje Tvoje ime, molimo te, brate starešino, da i od naše župe i svega njenog člana primi iskrene čestitke Saveza Sokola župe Banja Luka. — Sokolska župa Banja Luka.

Beograd: Sokolstvo Sokolske župe Beograd čestita Ti, dragi brate starešino, sedamdesetogodišnjicu Tvoje plodnog i korisnog života, želeći Ti krepko zdravlje i dug život na korist celokupnog Sokolstva! — Starešina župe Branko Živković.

Bjelovar: Srdačno čestitamo 70-godišnjicu odljčnom sokolskom radniku i borcu. — Zupa Bjelovar.

Vel. Bečkerek: Čestitamo iskreno svti Tvoj rodendan sa željom, da dođeš još mnoge proslave svog plemenitog sokolskog rada. — Sokolska župa Veliki Bečkerek.

Celje: Želeć da ostaneš še dolga veka obražen slavenskemu Sokolstvu ob polnom zdravlju, Ti iskreno čestitamo k sedemdesetmu rođendanu dnevu. Zdravo! — Zupa Celje.

Cetinje: Sokolska župa Cetinje u svečoj uspomeni ima prvi nastup Sokola Čeha pod gordom Lovćenom na čelu s Tobom, brate! Tim je udaren

Maribor: Na mnoga leta! Zdravo! — Sokolska župa Maribor.

Mostar: Velikom Sokolu iskreno čestitamo sedamdeseti rodendan, želeći, da nam poživi još dug vremena na sreću i napredak slovenskog Sokolstva! — Sokolska župa Mostar.

Niš: Neumornog vodu Sokolstva i zatočnika slovenskih ideja, kome smo

iskreno zahvalni za dosadanji rad na ispunjanju naših dužnosti, pozdravljamo sa živom nadom, da će vodeći Sokolstvo, šireći sokolske ciljeve sa istim samopregorom kao i do sada postavljati jak temelj zajednici Sokolstva za bolju budućnost slovenskog roda. Na zdar! — Starešina župe Niš, Dimitrijević.

Novi Sad: Sokolska župa Novi Sad čestita Ti sedamdesetogodišnjicu Tvoja plodnoga života i rada sa željom, da još dugo poživiš na ponos celokupnog slovenskog Sokolstva i korišt svoje otadžbine! Zdravo! — Sokolska župa Novi Sad.

Novo mesto: Potpisana župa Ti na Tvoji sedemdesetletnici najprisrenejše čestita in Ti ob tej priliki pošila svoje iskrene bratske pozdrave. — Sokolska župa.

Osijek: O proslavi sedamdesetgodišnjice pridružuje se čestitkama sivega slovenskog Sokolstva i pozdravlja Te kao nosioca ideje slovenske ujamnosti sa bratskim Na zdar! Zdravo! — Župa Osijek.

Sarajevo: Današnji dan slavlja Tvoje sedamdesetogodišnjice je dan naročite radosti celokupnog slovenskog Sokolstva, u kom od srca učestvuju i Sokoli župe Sarajevo, u čije ime Ti najsrdačnije čestitam s najtopljinim željama, da još dugi niz godina poživiš i deluješ na ponos i diku svojih Sokola! Zdravo! — Dr. Vojislav Bešarović.

Skoplje: Sokolska župa Skoplje zasila blahopšanje milovanemu starostu a pšeje Mu dlouhej život, dokonale zdravi uskutečnjenji sokolske ideje! Na zdar! Zdravo! — Starešina ing. Rade Ubavić.

Split: Verni idealima Sokolstva očišćenim u biti Tvoja življenga pozdravljamo Te sedamdesetogodišnjaka toplo željom, da nam još dugo budesh najmiliji voda! — Sokolska župa Split.

Sušak: Sokoli slovenskog Jadrana prilikom Tvoje sedamdesetogodišnjice, žele Ti svaku sreću i da nam još mnogo godina poživiš na čast i dobrobit Sokolstva i Slovenstva! Zdravo! — Sokolska župa Sušak-Rijeka.

Šibenik: Vođi slovenskog Sokolstva, uzornom Sokolu i istinskom prijatelju jugoslovenskog naroda, Sokolska župa Šibenik-Zadar srdačno čestita sedamdesetogodišnjicu uz iskrene želje za zdravlje i dug život! Zdravo! — Starešina Kovačević.

Tuzla: Sokolska župa Tuzla sa celokupnim članstvom srdačno Ti čestita sedamdesetogodišnjicu Tvoja plodnoga života i rada sa željom, da još dugo poživiš za procvat Sokolstva i ostvarenje ideje sveslovenske solidarnosti! — Starešina župe Jovan Petrović.

Užice: Čestitući Ti 70-godina rođenja želimo, da nam i nadalje poslužiš kao zajednički voda na dobro Sokolstvo! Zdravo! — Župa Užice.

Varaždin: Tisuće sokolskih srdača ove župe kliju Ti prigodom sedamdesetogodišnjice Zdravo! — Sokolska župa Varaždin.

Zagreb: Sokolska župa Zagreb iskreno čestita rodendan i osobito ovom prilikom oduševljeno klije: Zdravo! — Dr. Oto Gavrančić.

Sokolska radio - predavanja

Sledeća sokolska radio-predavanja drže se (radio-stanica Beograd):

dne 23. o. m. (18:50 sati), predaje brat dr. Rude Bičanić o temi: »Značenje telesnog vežbanja u životu modernog čoveka«;

dne 30. o. m., predaje br. dr. Maks Kovačić o temi: »Prosvetni rad među sokolskom omladinom«.

Predavanja održavaju se redovito svakoga petka od 20 do 20:30 sati.

Na predlog prosvetnog odbora Saveza, a u saglasnosti sa organizaciono-pravnim otsekom, izvršni odbor Saveza, na svojoj sednici od 19. oktobra o. g., odobrio je i propisao

Pravilnik pozorišnog otseka Sokolskog društva.

§ 1.

U Sokolskom društvu... osniva se samostalan otsek prosvetnog odbora pod imenom: Pozorišni otsek Sokolskog društva...

§ 2.

Zadatak pozorišnog otseka je: razvijanje smisla za pozorišnu umetnost među članovima sokolskog društva u prvom redu; zatim, u saradnji sa ostalim mesnim društvima, širenje pozorišne umetnosti uopšte i jačanje narodnog prosvećivanja, i, konačno, sretstvom dramske umetnosti saradivanje na vaspitanju društvenih pripadnika u duhu sokolskih ideja, sve to u skladu s radom društvenog prosvetnog odbora, a prema uputstvima i intencijama župskog i saveznog prosvetnog odbora.

§ 3.

Pozorišni otsek vrši svoj zadatak: priredjivanjem pozorišnih pretstava u sedištu svome kao i van njega; pomaćanjem sokolskog društva u izvedenju sokolskih akademija i zabava.

§ 4.

Pozorišnim pretstavama izvode se najpre dela iz jugoslovenske književnosti, zatim dela iz književnosti ostalih Slovena i, najzad, ostalih naroda, ukoliko su sva ova dela u skladu sa idejom Sokolstva i Slovenstva.

§ 5.

Za izvedenje svoga zadatka pozorišni otsek se služi: knjižicom, arhivom i inventarom sokolskog društva, koje mu stavlja na raspolaganje društvena uprava.

§ 6.

Pozorišni otsek će uvek preko uprave društva izvestiti župski prosvetni odbor o programu svoga rada, koji će izvoditi u jednoj sezoni ili s vremenom na vreme. Župski prosvetni odbor, ako nade da program ne odgovara ciljevima Sokolstva, izvestiće o tome župsku upravu, koja može da program zabrani, odnosno da ga prema predlogu ŽPO izmeni ili nadopuni.

Izvedenje pojedinih komada može iz navedenih razloga zabraniti i društvena uprava, pošto prethodno sasluša mišljenje društvenog prosvetnog

odbora, odnosno (ako takovog nema) svoga prosvetara.

§ 7.

Sokolsko društvo daje pozorišnom otseku prostorije, osvetljenje, ogrev, arhiv i inventar.

§ 8.

Pozorišni otsek je disciplinski podređen upravi sokolskog društva, a u umetničkom pogledu je samostalan, pazeći na zadatok Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. U gospodarstvenom pogledu je pod nadzorom uprave sokolskog društva, podnoseći svaka 3 meseca obračun društvenoj upravi.

§ 9.

Članom pozorišnog otseka može biti svaki član-ica sokolskog društva, a u prvom redu, ima smisla za pozorišnu umetnost uopšte, a zatim volje za rad na izvođenju njegova zadatka.

§ 10.

Svaki član pozorišnog otseka ima prethodno zadovoljavati zahteve §§ 5, 6 i 10 društvenih pravila.

§ 11.

Svaki član pozorišnog otseka dužan je redovno posećivati pozorišne vežbe, a izostanke svoje opravdati. Da se nebi istovremeno izvode pozorišne vežbe i rad u vežbanci, predsednik pozorišnog otseka će se prethodno sporazumeti sa načelnikom sokolskog društva o podeli vremena za rad na obema stranama.

§ 12.

Pozorišnim otsekom upravlja uprava, koju na predlog prosvetnog otseka odnosno, ako ovaj nije konstituisan, samoga prosvetara postavlja uprava sokolskog društva početkom svake godine. U toku godine mogu se vršiti promene u upravi samo po nedolžnoj potrebi.

§ 13.

Uprava pozorišnog otseka brine se za gospodarsku i upravnu stranu otseka, kupuje pozorišni materijal u dogovoru i sporazu s rediteljem, a u granicama godišnjeg proračuna.

§ 14.

Upravu pozorišnog otseka čine: predsednik, koji se postavlja između članova uprave sokolskog društva; zatim, redatelj, njegov zamenik, tajnik, bl

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO BANJA LUKA.

Izveštaj o društvenom radu.

Na poslednjoj sednici prednjačkog zbora br. načelnik E. Zrelec podneo je izveštaj o završetku programa prolećnog i letnjeg rada u društvu.

Premda tom izveštaju rad se u glavnom kretao u pripremama i učestvovanju društva na župskom sletu 27. i 28. juna o. g., na kojem je naša naraštajska vrsta odnela pobedu i osvojila župsku naraštajsku zastavu. Ovu stavu su svojedobno naši naraštajci nabavili svojim prilozima i darovali je župi, da se o nju takmiči celi naraštaj župe i da je pobednik nosi dok mu drugi pobedni ne odnese. Tako će ta zastava, kao znak priznanja, ostati kod nas, a mi ćemo se starati, da nam je nikao ne preotme. Ta zastava je ujedno na sletu svečano razvijena uz učestvovanje ogromnog broja naroda i predstavnika vlasti.

Daljnji rad minule periodne sastao se je u održanju jedne javne vežbe zajedno sa seoskom Sokolskom četom u Opsječkom, koja je održana 9. avg. o. g. u gaju opsječkom. Naše društvo istupilo je gotovo sa svima kategorijama i postiglo viđan uspeh.

Ostale javne vežbe, koje su bile u programu, kao u Slivnici i Klašnicama, morale su izostati, jer su pale u nezgodno vreme i bile vezane uz znatne materijalne štete. To je velika šteta, jer takve javne vežbe imaju veliku odgojnu zadaću, a i za propagandu su od velike važnosti. One upoznaju naše selo sa životom i radom u sokolani, pridružuju sokolski duh i olakšavaju rad našim sokolskim četama, koje su istom u začetku, te se imaju da bore sa raznim tegobama.

Naredne godine mora se u programu rada uneti, da se kod svake naše sokolske čete održi po jedna javna vežba, a i onde, gde ima volje i ljubavi za Sokolstvo.

Osim toga izveli smo jedno kratko logorovanje u selu Opsječko od 9. do 16. augusta, koje je na učesnike ostalo vrlo dobar utisak, a bogome, i pogodlo da se braća malo oporevaju. Do godine ovakvo logorovanje treba da bude nešto dulje.

Kategorija članica i naraštajki bila raspršena kroz 5 nedelja zbog društvenog prednjačkog tečaja, u kojem su gotovo sve sestre upisane. Ove kategorije vodi za sada br. M. Puhalo sa s. Verom Marković, jer je načelnica s. N. Popović podnela ostavku. Ove kategorije treba da iduće nedelje počnu sa radom. Rad na letnjem vežbalju svakako je pri koncu. U toku ovoga meseca preselićemo se sasvim u gimnastičku salu preparamdije, koja je dosta velika i moderno uređena. Do sadašnja naša vežbaona u sreskom načelstvu mora se i dalje zadržati, jer će se pojedine kategorije morati da podele na ove dve sale, koje imamo. Jedni će vežbati u sali sreskog načelstva, a drugi u preparamdiji, jer nijedna od ovih dviju dvorana nebi mogla primiti sve vežbaone.

Ovaj izveštaj primljen je na značje i zaključeno da se održi sastanak svih vežbača i da se sporazumno odredi časovi rada i mesto gde će koja kategorija vežbati. Čim ovo bude gotovo, ima se sastaviti detaljan program jesenjeg i zimskog rada, koji će se u glavnom kretati u pripremama za proslavu 1. decembra o. g. i praški slet.

*
Početak rada na izgradnji Sokolskog doma.

Uprava Fonda za gradnju Sokolskog doma, rešila je na svojoj sednici od 3. oktobra da se odmah počne sa gradnjom doma. Dom bi se imao ove godine izgraditi do krova, a onda bi se u proleću produžilo sa radom.

U nedelju 4. oktobra, komisija je pregledala još jednom samo gradilište te je od upravnih vlasti zatražila dozvolu za gradnju, koja je već i prispoljena. G. inžinir Borovnici površen je da vodi nadzor nad gradnjom i da učini sve pripreme, kako bi se počelo sa zemljanim radovima, kopanjem temelja, betoniranjem i t. d.

Osvrtev temelja spojice se sa proslavom 1. decembra, te će se obe proslave obaviti vrlo svečano. Ovi dani udariće prvi budak u zemlju i počeće gradnje naše zajedničke kuće, zarišta velike sokolske misli.

Natječaj

Sokolskom društvu Bjelovar potreban je sokolski učitelj koji je potpuno vješt u vodjenju svih kategorija. Plaća prema dogovoru. Reflektanti neka se javi sa ponudom i opisom dosadašnjeg sokolskog rada ovom društvu najkasnije do 15. novembra o. god.

Župa Bjelovar

SOKOLSKA ČETA DETKOVAC.

Prošlo je pola godine otako je u Detkovcu osnovana Sokolska četa. Broj članova danomice raste te danas četa spada među najjače i najagljilje sokolske čete društva Virovitica. Zamjeran je to napredak, kada se uzme u obzir, da je mesto jedno od najpuštenijih sela sreza virovitičkog.

Četa ima tamburašku i pevačku sekciju i radi na osnivanju čitaonice. Članovi vežbači marljivo vežbaju u školskoj dvorani ili dvorištu te su do sada nastupili na svim javnim vežbama okolišnih četa, pa i na župskom sletu u Bjelovaru i okružnom u Virovitici.

Na Malu Gospu, kada je u mestu crkveni god i kada dolazi mnogo stranaca, održala je četa svoju prvu javnu vežbu pred sabranim mnoštvom, koje je gotovo čisto seljačko, lepo je manifestiralo ideju i rad Sokolstva.

Sama vežba održana je u 3 sata p. p. u školskom dvorištu, koje je kao i čitavo selo bilo lepo uređeno i okičeno zastavama. Javnoj vežbi prisustvovao je sa velikim brojem vežbača i sa svojim starešinstvom društvo Virovitica, pa čete iz Gradine, Terezinog Polja, Budakovca, Novog Graca i Podravskog Sokolca.

Slet je moralno i materijalno uspeo i pokazao veliku ulogu i značaj naših seoskih sokolskih četa, te pružio lep primer svog sokolskog rada na selu.

Posle sleta pevačko društvo »Gračić« iz Budakovca priredilo je koncert, iz kojega se je razvila lepa zabava.

Župa Celje

SEJA ZBORA DRUŠTVENIH DELEGATOV

dne 11. oktobra 1931. v Narodnom domu u Celju.

(Konec.)

Tajniško poročilo se sprejme brez debate.

Nato poda načelniško poročilo br. Smertnik. V glavnem se nanaša na župne tekmne ob priliku župnega zleta in na obisk na župnem zletu. Vse te številke so bile objavljene že v »Sokolskem Glasniku« in vnesene v zapisnik upravnih seje, radi tega jih tukaj ne ponavljamo. Župa je lani preredila 14-dnevni prednjački tečaj za učitelje, letos je ravnomoran končal tečaj za članice, katerega je posećalo 42 članic, od teh pripada učiteljskemu stanu 36. Župni prednjak br. Burja je privedao po društveni prednjački tečaje, u celem so se vršili 4 taki tečaji. Uspeh je bil povod zelo zadovoljiv. Najboljša vez med društvi je župni prednjak, ki je od zadnjega občega zborna obiskal vsa društva in žnjimi predeloval vaje.

Blagajnik br. Wltavsky poroča o stanju župnem blagajnici, ki izkazuje lastne gotovine še 18.900 Din. Župa je prejela le prvo polovicu banovinske podpore, kada dobitimo drugo polovicu, ni znano, letos najbrž ne. Denar, ki ga še ima župa, bo komaj zadoščal za tekoče potrebe. Društva dolgujejo na župnem porezu okoli 9000 Din. Nato poda poročilo o finančnom uspehu župnega zleta. Čisti dobitek znaša 11.407 Din. Temu znesku je odbiti vsoto 10.000 dinarjev, ki je mesta občina Celje poklonila župi in jo je slednja dala na razpolago zletnemu odboru, tako da značni resnični čisti dobitek okrog 1100 Din. O tem poročilo se je živahnno debatiralo. Br. dr. Zdolšek ugotavlja, da je bilo vreme oba dni naravnost krasno. Opozarja na neizogibne težke posledice, ako bi bilo vreme oba dni neugodno. Zlet bi lahko izkazoval v tem primeru 40.000 do 50.000 Din primanjkljaja. Za takšen primanjkljaj bi se ne moglo najti kritija in lahko si je misliti, v kakšen položaj bi prišla župa. Priporoča v bodoče skrajno previdnost, posebno da se v bodoče pripravah na zletišču kakor tudi pri vseh izdatkih za zlet omeji le na najnajneže potrebe. Br. Križnik pravedlja, da se podrobnejši obračun župnega zleta objavi v župnem »Vestniku«.

Br. Jakil iz Sevnice vpraša, kako je z objavljenou sanacijo sokolskih domov. Br. Rejec prečita dopis, ki ga je prejel od bratskega Saveza in se tice sanacije Sokolskega doma Šoštanj. Poda tudi župni starešina br. Smertnik. Akcija za sanacijo je odobrena in bo izvedena, kakor hitro bo kredit razpoložljiv.

Župni matrikar br. Stanko Perce poroča o matričnem stanju v župi. V začetku leta 1931. je bilo v župi 28 društav, danes je 56 edinic. Na dan župne glavne skupščine dne 22. februarja je bilo v župi včlanjenega 4200 članstva, danes 5900 (4189 članov, 1711

članic), prirastek za 1700 članstva, na-raščaj je narastel od 800 na 1275, tedaj prirastek za 475, deca od 2000 na 3724, prirastek za 1724; vseh pripadnikov je bilo u župi 22. februarja t. l. okolo 7000, danes jih je 10.899, prirastek za 3899. Matrike se vodijo danes za 7175, kar dovolj razločno izpisuje, koliko je dela. Poroča, da je moralna župa najeti pred dnevi pomožno moč, sicer je popolnoma izključeno spraviti matrike v red. Opozarja na nekaterе nedostatke, predvsem prosi, da bratje matrikarji in sestre matrikarice pri članih in članicah, ki so pristopili do drugih društav, same poizvejo za kat. številke pri bivšem društvu. Največkrat pa pustijo, da mora župni matrikar poizvedovati za katastrsko številko, kar povzroča mnogo nepotrebnega dela.

Br. Smertnik razpravlja o programu za bodočo sezono. Predvsem se bodo v župi organizirali smučarski tečaji. Koiskal se bo teren, ki je v večini društva najlaže dostopen. Najeti bo treba tudi posebnega trenerja, s čimer bodo v zvezi gotovi izdatki. Vršile se bodo tudi župne smučke tekmne. Župa bo skrbela za izobrazbo prednjakov po društvi.

K programu zimskega dela oponzira br. Ždolšek, da je največje važnosti brez dvojna pritejanje društvenih prednjačkih tečajev. Društvo, ki nima načelnika, je obsojeno na nedeljnost, ne more ničesar pokazati, pa naj ima še tako dobre ostale funkcije. Predlaga, da župa najintenzivnejše skrbi za vzgojo društvenih prednjakov z nedeljskimi tečajmi. Tak tečaj je posebno potreben za Posavje. Brat Hansek predlaga, da priredi župu za šentjurški občini prednjački tečaj s posebnim ozirom na gojence kmetijske šole v Sv. Juriju.

Br. Šinigov vpraša, kako je z zaposlenim tečajem pri Sv. Križu. Pove se mu, da bo vloga rešena v seji T. O. in da bo župna uprava denar, ki ji bo preostajal, namenila v prvi vrsti za priprejanje prednjačkih tečajev.

Br. Kronovšek iz Orlevasi predlaga, naj župa skrbi, da se v naših kmečkih društvih, ki se smučarskemu sportu ne morejo posvetiti, skrbi za prosvetne večere. Podeželje nima od smučarskih tečajev koristi, imelo bi pa od prosvetnih.

Br. dr. Ždolšek poziva društva, da zaprosijo denarne zavode in občine za podporo. Pov sod se bo dalo izpoloviti primerno podporo in občinske uprave so že po zakonu dolžne, da podpirajo sokolsko organizacijo. Isto naj stori tudi župa.

Brata iz Sv. Križa in Cerkelj opisuje kritični položaj svojih društav, da v kraju ni ustavane, ki bi bila le malo naklonjena Sokolu, nasprotno, društvo se delajo težkoče, kjer je le mogoče. Razne konzumne zadruge in slične ustanove imajo za prošnje Sokola gluha ušesa. Svetuje se, da društva sprožijo ustanovitev lastnih gospodarskih zadruž, ki ne bodo odvisne od strankarskih predstavnikov. Spočetka bo še sicer težko, s trdnim voljom se bo dosegel gotovo uspeh.

Brat blagajnik poda proračun za leto 1931./1932. Ker ga ni smatrali kot definitivnega in se bo o njem še govorilo na župni skupščini, se poročilo sprejme brez debate na znanje.

Pri slučajnostih se prijaviti kot prijvi br. Sušnik. Vpraša, kakšno stališče zavzema župa napram nogometu. Brat Smertnik navaja, da spada nogomet med telovadne igre, ki se lahko gojijo tudi v Sokolstvu. Društva pa naj predvsem skrbijo za letna telovadisca in gojijo lahko atletiko. Udomačila se je pri nas lastni igra obdobja, ki bo prav kmalu do veljave v vseh društih. Razkazoval je bo pov sod župni prednjak. Za primer navaja, da je češkoslovaško Sokolstvo prevzel vse panege sporta in se zadnji čas na Češkoslovaškem čimdalje bolj širi propaganda, da se sportna društva združijo s sokolskimi, kar se je v več primerih tudi zgodilo.

Br. Činigov poroča, da je društvo Šoštanj 1500 Din, katerega obljube pa svoj javni nastop v prid nekemu sportnemu društву v Krškem. Slednje je obljubilo, da bo kot odškodnino za opuščeno prireditve prispevalo Sokolu sv. Križ 1500 Din, katerega obljube pa do danes ni izpolnilo. Navzočega br. dr. Boršnika se naprosi za posredovanje.

Delegat nekega novega društva prosi za pojasnilo, zakaj je dobitilo društvo predpis plačila savezne in župne poreze za leto 1931. Br. Čepin pojasni, da je župa prosila v daljši in utemeljeni vlogi bratski Savez, da odpise prizadetim novim društvom, ki so bila v naši župi ustanovljena vse šele v zadnjem četrtekletju 1930., porez za vse leto 1931. Rešitve še ni. S tem odpisom vzporedno se bo odpisal tudi župni porez.

Br. Degen omenja lahkoatletske tekmne v Šmarju pri Jelšah, kamor je bilo društvo Sv. Peter pod Šv. gorami povabljen. Pritožuje se, da ni bilo od drugih društav nobenih tekmovalcev. Obenem vpraša, ako lahko na svojo lahkoatletsko tekmbo pri Šv. Petru povabi tudi društva zagrebške župe. Žu-

pa, ne le da odobri, temveč celo priporoča takšne tekmne. Sicer pa spada zadeva v župni T. O.

Glede akcije za gladujoče poroča br. Rejec, da je v Šoštanju Rdeči križ povabil k sodelovanju Sokolsko društvo. Z ozirom na to se sklene, da naj društva, kjer obstoji Rdeči križ, pri tej organizaciji sodelujejo, tam, kjer ni Rdečega križa, naj uvedejo samostojno akcijo. V oba primerih se naj o uspehu poroča župi. Br. Kronovšek priporoča, da bi naj vojaštvu poslalo na deželu vozove in pobiralo naturalije. Na ta način bi se najlaže dosegel uspeh. Vršilo bi se to v obliki nekake brike. Za brezplačne tovorne liste se bo župa obrnila na bratski Savez.

Br. Kurnik iz Velenja poroča o zadevi do doba brezplačnega premoga.

Društvo prejme ponovno okrožnico.

Poročilo se vzame na znanje.

Br. Križnik graja postopanje onih društav, ki pošljajo brez vsakega predhodnega vprašanja društvinom v privatniki zreblje za prapore in že v naprej vdolboje imena prizadetih.

Takšno postopanje se naj v bodoče zabranji.

Br. Kurnik iz Velenja poroča, da se je

četa znatno zadolžila. Računala je na

podporo in na delež dobiti župnega

zleta. Bratu se nasvetuje, da edini

iz Legrada, Malog Bukovca i Velikog Bukovca. Nastupilo je više kategorija sa 137 vežbača. Moralni uspeh ove vežbe bio je vrlo dobar. Župu je zaštitao brat Tomo Barulek.

SOKOLSKA ČETA BELETINEC.

Javnoj vežbi te čete, koja je održana 27. septembra o. g., prisustvovalo su bratske čete iz Črešnjeva, Biskupca, Sv. Ilije i Kućan-Zbelave te glazba Sokolskog društva Varaždin. Nastupile su ove kategorije sa ukupno 144 vežbača. Vežbe su izvedene vrlo dobro. Poset odličan. Od župe su prisustvovali braća Novaković, dr. Milčetić i Viktor Šuligoj.

II. JAVNA VEŽBA SOKOLSKOG DRUŠTVA LUDBREG.

Naš Sokolsko društvo održalo je 13. septembra o. g. svoju drugu javnu vežbu, na kojoj su sudjelovala i društva iz Malog Bukovca i Legrada te čete iz Velikog Bukovca i Martijana, tako da je to bila smotra Sokola iz najbliže okolice Ludbrega. Pre javne vežbe prošla je povorka mestom. Program nastupa bio je sledeći: Legrad članice (12) proste vežbe, Martijanci članovi (20), Legrad članovi (12) vežbe s puškom, Vel. Bukovci članovi (18) praške vežbe, Martijanci naraštajci (10) proste vežbe, Ludbreg: članovi (20) praške vežbe, (8) preča, naraštajke (12) proste vežbe i na konju, deca

(24) kombinovane proste vežbe, devetka i članovi ruče. Sve vežbe izvedene su dobro i točno.

SOKOLSKA ČETA BREZNIČKI HUM.

Dne 27. septembra o. g. priredila je jedna od najmladih sokolskih četa Breznički Hum, svoju prvu javnu vežbu. Toj vežbi prisustvovala je i četa iz Remetinca, koja je tog dana prevela preko 30 kilometara da pruži potporu bratskoj četi, a prisustvovalo je i veliki broj seljaka i školske dece iz Visokog, gde se upravo osniva seoska sokolska četa. Vežbe su dobro izvedene uz pratnju domaće glazbe.

OSNUTAK SOKOLSKE ČETE U HRŽENICI.

Sokolsko društvo Ludbreg osnovalo je 18. augusta o. g. u mjestu Hrženici seosku sokolsku četu. Braća Ivan Mušić i Dragutin Krsnik iz Ludbrega rastumačili su sakupljenim seljacima cilj, zadatak i organizaciju Sokolstva, nakon čega je izabrana prva uprava čete i to: starešina br. Tomo Honzlin, tajnik br. Pavao Hrešč, zam. starešine br. Antun Magić, načelnik br. Duro Borović, blagajnik br. Duro Lončarić i za revizore br. Filip Jurićan i br. Franjo Stančin. Izabrana uprava odasla je župi na potvrdu.

U našoj nakladi izašle su:

MIROSLAV AMBROŽIĆ:

Metodika sokolske vzgoje

Str. 189. — Cena samo u tvrdom povezu:
Din 36—

Prof. univ. DR. VIKTOR NOVAK:

Sveslovenska misao

Str. 48. — Cena u kartonu: Din 9—

Jugoslovenska Sokolska Matiča
LJUBLJANA, NARODNI DOM

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI — LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično oblepkane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. znamke "MERAKL". Za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspoređava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisija prodaje odora sviju kategoriju

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POSTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
ZAHTEVAJTE CENIK

(24) kombinovane proste vežbe, devetka i članovi ruče. Sve vežbe izvedene su dobro i točno.

SOKOLSKA ČETA BREZNIČKI HUM.

Dne 27. septembra o. g. priredila je jedna od najmladih sokolskih četa Breznički Hum, svoju prvu javnu vežbu. Toj vežbi prisustvovala je i četa iz Remetinca, koja je tog dana prevela preko 30 kilometara da pruži potporu bratskoj četi, a prisustvovalo je i veliki broj seljaka i školske dece iz Visokog, gde se upravo osniva seoska sokolska četa. Vežbe su dobro izvedene uz pratnju domaće glazbe.

OSNUTAK SOKOLSKE ČETE U HRŽENICI.

Sokolsko društvo Ludbreg osnovalo je 18. augusta o. g. u mjestu Hrženici seosku sokolsku četu. Braća Ivan Mušić i Dragutin Krsnik iz Ludbrega rastumačili su sakupljenim seljacima cilj, zadatak i organizaciju Sokolstva, nakon čega je izabrana prva uprava čete i to: starešina br. Tomo Honzlin, tajnik br. Pavao Hrešč, zam. starešine br. Antun Magić, načelnik br. Duro Borović, blagajnik br. Duro Lončarić i za revizore br. Filip Jurićan i br. Franjo Stančin. Izabrana uprava odasla je župi na potvrdu.

Javljam prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni sin, soprog, oče, brat in svak

Saša Knez veletrgovec itd.

dne 19. oktobra 1931. ob 8. uri zjutraj v sanatoriju v Sarajevu po težki operaciji umrl.

Pogreb predragega pokojnika se je vršil v sredo dne 21. oktobra t. l. ob 16. uri z glavnega kolodvora v Ljubljani na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1931.

Globoko užaloščeni.

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

Kvalifikovani dirigent

za duvalački i gudalački salonski orkestar, koji dokaze propisanim svedodžbama svoju spremu može da dobije odmah namještenje kod Sokolskog društva Vareš-Majdan uz mesečnu nagradu od Din 1.200— i stanom u naravi. Društvo će primati izravne ponude do konca oktobra 1931. godine.

Tvornica gimnastičkih i sportskih sprava

J.Oražem

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

izrađuje sve sokolske vežbačke sprave, opreme čitavih društvenih i školskih vežbaonica, sportske potrepštine za laku atletiku, sprave za letna vežbališta, kupališta i bašće ljuljanke, sprave za decu itd. Izrada savršena i elegantna, poslužba najsolidnija, cene najumerenije. — Ilustrirani cenik besplatno.

OSNOVANA 1881. GOD.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije
Brzojavni naslov: „Trikotaža“ Zagreb ★ Telefon interurban 26-77

Izrađujemo sve vrsti sokolskih potrepština za javni i izletni nastup svih kategorija našega članstva i to tačno prema propisu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike u originalnim bojama propisnih odijela nalaze se u knjizi „Organizacija Saveza SKJ“. — Zahvaljujte cjenike i prospekt. — Cijene vrlo umjerene, a za točnu i solidnu izradbu jamčim.

Kupi se rabljen drog, ponudbe je poslati na Sokolsko četo Horjul

Skrbite za svojo bodočnost s prihranki, ki Vam bodo največ zaledli, ako jih porabljate za zavarovanje življenja

Zavarujte se pri trdnem jugoslov in slovanskem zavodu

»SLAVIJA«

Jugoslovenska zavarovalna banka d.d.

Centrala v Ljubljani

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Novi Sad, Osijek, Split

Prevzema tudi vse druge vrste zavarovanj

Galerija naših mož

nej krasí stanovanja, društvene prostore in dvorane!

1. Trubar	8. Gregorčič	15. Gangl
2. Vodnik	9. Aškerč	16. Parma
3. Slomšek	10. Tavčar	17. Župančič
4. Prešeren	11. Levec	18. Kersnik
5. Levstik	12. Erjavec	19. Maister
6. Stritar	13. Jenko	20. Finžgar
7. Jurčič	14. Cankar	21. Strossmayer

Velikost: 61.5 × 47.5 cm Slika à 10 Din

Naročila izvršuje založništvo:

Učiteljska knjigarna v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6

Hotel - Pension

Vlastito kupalište

„JADRAN“ SUŠAK

potpuno renovirano

Pod novom upravom

Preporučuju se vlasnici
M. V. KUNDIĆ

Peter Žitnik

Slovensko kleparstvo

Instalacija strelvodov po najnovijih sistemih in krije lesno - cementnih strel

LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-46

Delo solidno — cene zmerne

Brač

Dorde Lasković, Zagreb

Gajeva ulica br. 51, preprodavaoc srećaka državne klasne lutrije, nudi braći Sokolima i sestrama Sokolicama svoj dokazano sretni izbor srećaka. U prošlom 22. kolu izvučeni su kod mene kupljeni brojevi: br. 2.084, Din 300.000—; br. 86.261, Din 80.000—; br. 75.676, Din 40.000—. I više manjih zgoditaka po 10.000, 4.000 i 2.000 hiljade, te se preporučam braći i sestrama i očekujem bratske narudžbe.